

Józef Magnuszewski

XIII Międzynarodowy Kurs Wakacyjny dla Sławistów

Biuletyn Polonistyczny 11/33, 162-164

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

5. XIII MIĘDZYNARODOWY KURS WAKACYJNY DLA SŁAWISTÓW

W dniach od 25 sierpnia do 23 września 1968 r. odbył się XIII Międzynarodowy Kurs Wakacyjny dla Sławistów, zorganizowany przez Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców UW /Polonicum/. Wzięło w nim udział 106 uczestników z 19 krajów - w ramach umów kulturalnych i na podstawie indywidualnych zgłoszeń. Ponadto w zajęciach na Kursie uczestniczyła grupa 20 studentów polonistyki z Leningradu, przebywająca w Polsce na zasadzie wymiany międzyuniwersyteckiej, tudzież 7 sławistów zagranicznych bawiących w tym czasie w naszym kraju w celach naukowych. Ogółem zatem 133 osoby.

Wśród uczestników byli profesorowie, docenci, wykładowcy, asystenci, lektorzy języka polskiego, tłumacze i redaktorzy wydawnictw, pracownicy bibliotek, absolwenci sławistyki; najliczniejszą grupę /51 osób/ stanowili studenci z licznych uniwersyteckich ośrodków sławistycznych.

Wykłady i zajęcia prowadzili pracownicy Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego /w dniach od 8 do 15 września Kurs odbywał się w Krakowie/, PAN i innych instytucji naukowych. Szczegółowy program imprezy zamieszczono w numerze 32 "Biuletynu Polonistycznego", tu wypada podkreślić jego główne założenia.

Organizatorzy brali pod uwagę zarówno bardzo zróżnicowany poziom przygotowania polonistycznego, jak i różnorodność zainteresowań uczestników. A że program należało zmieścić w ściśle określonych ramach czasowych, przyjęto zasadę równoległości zajęć /w zakresie wykładów monograficznych dawało to kursantom możliwość wyboru/.

Wiele troski poświęcono praktycznej nauce języka polskiego. Prowadzono ją równoległe dla początkujących i zaawansowanych, w odpowiednio dobranych grupach lektorskich. Dla początkujących były nadto prowadzone, prócz lektoratów, specjalne konwersacje, zaawansowani zaś pogłębiali znajomość polszczyzny na konwersatoriach językowo-stylistycznych oraz słuchali interpretacji tekstów staropolskich i gwarowych. Poza tym odbywały się konwersatoria przekładowe dla czterech grup językowych: rosyjskiej, angielskiej, francuskiej i niemieckiej. Zajęcia tego

typu nabierają szczególnego znaczenia ze względu na coraz bardziej liczny udział w kursach tłumaczy literatury polskiej.

Wykłady monograficzne były z zasady przeznaczone dla słuchaczy językowo zaawansowanych, dotyczyły wybranych zagadnień, a równocześnie dawały często słuchaczom okazję do bezpośredniego zetknięcia się z czołowymi przedstawicielami polskiej humanistyki.

W dziale językoznawczym zaprezentowano główne kierunki badań i osiągnięcia naszej lingwistyki, uwzględniając przy tym praktyczne potrzeby słuchaczy; dlatego wiele uwagi poświęcono współczesnej polszczyźnie, jak również tematyce porównawczej polsko-słowiańskiej.

Szeroko uwzględniono literaturę polską. Na propedeutyczny kurs jej dziejów złożyły się konwersatoria historycznoliterackie, stanowiące tło dla monograficznych ujęć wybranych zagadnień, głównie XIX i XX w. Twórczość współczesną przybliżyły słuchaczom interpretacje tekstów poezji i prozy.

Oba główne piony: językowy i literacki, wzbogacone zostały wykładami z historii, historii kultury, etnografii oraz o Polsce współczesnej /problemy ekonomiczne, społeczne, sztuki plastyczne, teatr, film/.

Zresztą Kurs nie zamykał się tylko w salach wykładowych; uczestnicy obejrzeli siedem spektakli teatralnych /a choć w tym czasie możliwości doboru były niewielkie, przecież zaprezentowano im klasyków polskich: Fredrę, Słowackiego, Wyspiańskiego, i sztuki obce: A.Ostrowskiego, F.Kafki/, urządzono dla nich pokaz filmów krótkometrażowych i fabularnego /"Żywot Mateusza"/; zbiorowo zwiedzali muzea i zabytki Warszawy, Krakowa. Były również w programie wycieczki o charakterze krajoznawczym, a także pozwalające lepiej rozumieć przeszłość i współczesność polską: do Kazimierza, Zakopanego, Wieliczki, Oświęcimia, Nowej Huty, Żelazowej Woli.

Z odpowiedzi uczestników na ankietę wynika jasno, że Kurs rolę swoją spełnił: dopomógł walcie do opanowania języka, przekazał znaczną sumę szeroko pojętej wiedzy polonistycznej. Chwalono organizację i atmosferę, jaka towarzyszyła zajęciom. To też ten bezpośredni kontakt z Polską w wielu wypadkach rozbudził lub ugruntował żywą sympatię dla naszego kraju, jego tradycji i dorobku.

Nie po raz pierwszy skonstatować można tego rodzaju osiągnięcia. Międzynarodowe Kursy Wakacyjne dla Sławistów są imprezą dobrze znaną za granicą. W ciągu trzynastu lat uczestniczyło w nich ogółem ponad 900 osób, w tym przeszło 70 profesorów i docentów. Zainteresowanie tą imprezą stale wzrasta, o czym świadczy choćby takie zestawienie: w pierwszym kursie /1956 r./ wzięło udział 39 osób z 15 krajów, w trzynastym /1968 r./ - 133 osoby z 19 krajów. Wymowa tych liczb jest oczywista.

prof.dr Józef Magnuszewski
Uniwersytet Warszawski

6. KRONIKA ZAGRANICZNA

A. Polonistyka w Słowacji

Tradycje polonistyki w Słowacji sięgają dwudziestolecia międzywojennego. Na Uniwersytecie Komenskiego w Bratysławie literaturę polską wykładali kolejno: prof.dr Franciszek Wollman /w latach 1920-1928/ i doc.dr Władysław Bobek /1928-1939/. Oprócz tego prowadzone tu były lektoraty języka polskiego /w dwudziestoleciu międzywojennym lektorami byli dr Jerzy Pogonowski i doc. Władysław Bobek, po wojnie - dr Štolc, mgr Ziemowit Miokołajtis, dr Zenon Sobierajski, mgr Halina Ivaničková/.

W dwudziestoleciu międzywojennym i w latach powojennych język i literaturę polską studiowano jednak tylko w ramach slawistyki, obok wielu innych języków i literatur słowiańskich. Jako odrębny przedmiot systematycznych studiów czteroletnich wprowadzono polonistykę na Uniwersytet Komenskiego dopiero w r. 1957. Początkowo została powołana do życia przy Katedrze Słowacystyki, obecnie istnieje przy Katedrze Sławistyki. Kierownikiem Katedry Sławistyki jest prof. dr Šimon Ondruš. Zajęcia z zakresu języka i literatury polskiej prowadzą członkowie Katedry: prof.dr Jan Stanislav - wykłada gramatykę historyczną języka polskiego, dr Halina Ivaničková - historię literatury polskiej, a dr Anna Lat'aková - zajmuje się literackimi sto-